

«Бекітемін»

Мектеп директоры:

А.Алуанова

«Келісемін»

Мектеп директорының

қосымша білім беру жөніндегі орынбасары:

Б.Реш

«29» 08 2024

№97 орта мектеп бойынша 2024- 2025 оқу жылындағы «Тоғызкұмалақ» үйірмесінің жылдық жұмыс жоспары

Үйірме жетекшісі:Бақыбай.Болат.Базарбайұлы

2024-2025 оқу жылы

Түсінік хат

Үйірме бағдарламасы жоғарғы сыныптағы оқушылардың бір жылдық жоспарында аптасына үш рет 102 сағатқа есептеліп жасалған. Қазақ халқының ежелгі ұлттық ойындарының бірі-тоғызқұмалақ.

Тоғызқұмалақ – 4 мың жылдық тарихы бар, қазіргі уақытта әлемге әйгілі зияткерлік ойындардың ішінде ерекше манызға ие ата-бабамыздан қалған асыл мұраларымыздың бірі. Республикамыздың әр түкпірінен табылған, тасқа кашалып қалдырылған тоғызқұмалақ тактасының бейнелері де ойынның өте ертеде пайда болғанынан хабар береді.

Тоғызқұмалақ ойынының қағидасы, заңдылықтары

Ереже тактада ойналатын зияткерлік ойынға қатысты, әрі ойын барысында кездесетін барлық жағдайды ескере бермейді және ұйымдастыру мәселелерінің барлығын қамти алмайды. Ереженің бабымен толық реттелмейтін жағдайлардың шешімі, ережеде қаралатын ұқсас жағдайлардың негізінде жарыстың Бас төрешілер алқасының жиналысында қабылданады. Ереже төрешілердің қажетті құзыретке ие, ой-білімі жеткілікті және үнемі нақты болатынына сүйенеді.

Тоғызқұмалақ ойынының мәні – адамға үйлесімді (гармониялық) тәрбие беру, кез-келген жанның ақыл-ойын шыңдау, ми қызметін дамыту және қоғам алдындағы жауапкершілігін арттыру.

Тоғызқұмалақ – бабаларымыздың ұрпағына қалдырған баға жетпес сыйы, рухани құндылығы, аманаты. Бұл ойын ең жетілген спорт түрлерінің бірі ретінде адамзатты жаңа шырларға жетелейтін ойы кен, рухы биік, саналы тұлғаларды тәрбиелеудің қуатты құралы бола алады.

Заңдылықтары:

- тоғызқұмалақ ережелерін қолданудың бір ізділігін қамтамасыз ету, жарыс өткізу жүйесін бір қалыпқа келтіру;
- спорттық шеберлікті және зияткерлік қабілетті арттыру;
- ұлттық ойынды халық арасында кеңінен насихаттау және ары қарай дамыту.

Ойыншы ұстанымы

Ар-ұждан - бұл ойыншының басты ішкі адамгершілік қасиеті, оның айбыны, ізгі жаны және таза ары.

1. Өз отанының адал азаматы болу.
2. Шығармашыл, өз ойлары мен істерінде дербес, іс-әрекеттері мен ниеттерінде игілікті де парасатты болу.
3. Қандай жағдайда болмасын сыпайылық пен кішіпейілділік танытып, өзін-өзі ұстай білу, белгіленген қоғамдық тәртіп ережелері мен жеке адамдар қарым-қатынастарының қағидаларын сақтау.

№97 орта мектеп бойынша 2024-2025 оқу жылындағы «Тоғызқұмалақ» үйірмесінің жылдық жұмыс жоспары
(аптасына 3 сағат, барлығы 99сағат)

	Өтілетін сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Өтілетін мерзімі
1	Тоғызқұмалақ тарихы	2 сағ	02.09 - 04.09
2	Тоғызқұмалақ ойыны туралы жалпы түсінік	2 сағ	05 - 09
3	Ойынды жазу тәртібі	3 сағ	11 - 13 - 16
4	Тоғызқұмалақ отаулары жайлы түсінік	3 сағ	18 - 19 - 23
5	Тоғызқұмалақ әліпесі	3сағ	25 - 27 - 28
6	Жүрістің түрлері	3 сағ	02.10 - 03 - 07
7	Тұздық немесе тұзды үй	3 сағ	09 - 10 - 14
8	Екі жақты ойын	3 сағ	16 - 17 - 21
9	Бай отаулар	3 сағ	23 - 24 - 04 - 11
10	Ат және атсырау	3 сағ	06 - 08 - 11
11	Жүрісті есептеу	3 сағ	13 - 14 - 18
12	Тоғызқұмалақ нотациясы мен партиялары	3 сағ	20 - 21 - 25
13	Жүрістерді талдау	3 сағ	23 - 28 - 02, 12
14	Ілгері және кері есеп	3 сағ	04 - 05 - 09
15	Қанды қақпан ойнау	3 сағ	11 - 12 - 18
16	Бай отаулардың жүрістерін талдау	3 сағ	19 - 21 - 25
17	Екі жақты ойын	3 сағ	26 - 28 - 13.04
18	Ілгері және кері есеп	3 сағ	05 - 16 - 25
19	Отауларға тоқталу	3сағ	22 - 23 - 27
20	Ережемен ойнау	3 сағ	29 - 30 - 03.02
21	Тұздық немесе тұзды үй	3 сағ	05 - 06 - 10
22	Бай отаулар	3 сағ	12 - 13 - 17
23	Аатсырау	3 сағ	19 - 20 - 24
24	Жүрісті есептеу	3 сағ	26 - 27 - 03.03
25	Тоғызқұмалақ нотациясы мен партиялары	3 сағ	05 - 06 - 10
26	Жүрістерді талдау	3 сағ	12 - 13 - 17

27	Ілгері және кері есеп	3 сағ	19-20-02,04
28	Қанды қақпан ойнау	3 сағ	03-04-09
29	Бай отаулардың жүрістерін талдау	3 сағ	10-14-14
30	Ілгері және кері есеп	3 сағ	12-21-23
31	Отауларға тоқталу	3 сағ	24-28-30
32	Ат және атсырау	3 сағ	05-08-12,05
33	Жүрісті есептеу	3сағ	14-15-19
34	Ережемен ойнау	2 сағ	21-22,05

Үйірме жетекшісі: Б.Бакыбай

№97 орта мектеп бойынша 2024- 2025 оқу жылындағы «Тоғызқұмалақ» үйірмесіне қатысатын оқушылардың тізімі

№	Оқушылардың аты-жөні	Сыныбы	Үйірмеге қатысатын оқушылардың әлеуметтік жағдайы
1	Алдажар Нұрислам	9 сынып	Көп балалы
2	Алматұлы Диас	9 сынып	жақсы
3	Әбдірейіміұлы Сахит	9 сынып	Көп балалы
4	Қожабай Аманат	11 сынып	Толық емес отбасы
5	Сегізбай Нұрдіулет	9 сынып	Аз қамтылған
6	Алдажар Мұхаммед	10сынып	Толық емес отбасы
7	Баймұрат Даниял	10 сынып	жақсы
8	Ерғали Әли	10сынып	жақсы
9	Жанғазы Серік	10сынып	Көп балалы
10	Рутел Максат	7сынып	Көп балалы

Үйірме жетекшісі: Б.Бакыбай